

Ludwigbaka

Kiadja a 65.- gyalog ezred.

A cs. és k. 65. gy. ezs.

A befolyt teljes összeg az ezred

Megjelenik minden hó 1.-én és 15.-én.

tábori ujsága.

özvegy és árva alapját gyarapítja.

Károly.

3074

Esküt tettünk a nevére, hogy a halálba rohanunk parancsára. De a béke királyát üdvözljük benne. Amikor felült a császárok és királyok trónjára, az első szó, amit katonáihoz, népeihez intézett, a béke szava volt. Megígérte nekünk a békét és komoly kísérletet tett, hogy mielőbb meghozza. Ellenségeinken mulik, hogy megkapjuk.

Nem resteljük hirdetni, hogy meguntuk a vérontást. A német császár fia, a német trónörökös már régebben nyíltan kijelentette a világnak, hogy megelégtünk a mérsárlást. Szégyenkezünk kellene az utókor előtt, ha a végnélküli hadakozást kívánánk. Mi győztünk. Elértük célunkat.

A béke fejedelmét üdvözljük új hadurunkban. Aki a háboru első perce óta hadszínteret-hadszínter után járt be, aki naponként maga előtt látta a lövészárok küzdő, szenvedő állóit, aki bár csak kiszakított darabokat látta a borzalmas és rettenetesség világának, képet látott magának és úgy látszik, a földi képet a pusztulás iszonyosságáról.

Katonái közt élt. Beszélgetett velök. Közvetlen kérdé-

seire nem megparancsolt, betanított feleleteket, hanem igaz, őszinte válaszokat kapott. Győztes csaták színhelyén találkozott, kezét szoritott az élő hősökkel, de látta a frissen hantolt sírokat és a letarolt erdők helyén támadt keresztfák erdejét, látta a felporzelt hajlékokat, az elnéptelenedett falvakat, kisirt anyákat, könnyes szemű özvegyeket és bánatos árvákat.

Üdvözljük a béke királyát, aki számtalanszor kereste fel

kórházakban a háboru sebesültjeit és nyomorékjait, aki többször halhatta a golyó-ronesolta hősök fájó nyögését és sóháját.

Ez az igazi ember megértette, hogy a háboru oltárán talán sohasem pótolható értékek enyésztek el. Belátta, hogy elég volt már a pusztulás és rombolás munkájából és egy új élet munkájának kell kezdetét vennie.

Az ember jelent meg mindenkor a harcterekeken is katonái között, nem az ünnepélyes, hideg szobor. Az érző szív, a jóságos részvét, az őszinte bámulat és tisztelet hősei iránt nyilvánult meg ilyenkor beszédében, tekintetében és mozgásában; nem a számitó óvatosság, a kimért leereszkedés és megrendelt nyájaskodás.

Ugy látjuk, az ember ül a trónon is. Nemesen érző szív sugalta a népeihez intézett szót és ugyanez a szív erősönte, hogy kívánságát ellenségeinkhez juttassa: vessenek véget a végnélküli vérontásnak és állítsák meg a halál és pusztítás bőséges aratását.

Vajha megértenék ellenségeink ezt az őszinte kívánságot, hogy a Károly név számunkra tényleg a békét és áldást jelenthetné.

(g. n.)

Gondolatok a békéről.

*Mi nem akartuk a háborút.
Mi nem vágytunk hódításokra.
Mi a munkának akartunk élni.*

Ezzel szemben Oroszország kereste a háborút. Földéhes volt. Franciaország 1870/71-ért forralt bosszút. Anglia, Németországra irigykedett. Szerbia, Olaszország és Románia nagyzási hóbortba estek. A testünkből akartak valamennyien egy-egy darabot kiszakítani.

No dehát mi nem hagytuk magunkat és védekeztünk. Védekeztünk pedig olyan sikeresen, hogy öt királyságot gyűrtünk le: Belgiumot, Lengyelországot, Szerbiát, Montenegrót és Romániát, de nem azzal a szándékkal, hogy örökre meghódítsuk, mint ahogy azt velünk akarták megtenni ellenségeink. Mi csak markunkban tartjuk ezeket, mint egy jó béke zálogait.

Mi is az a jó béke?

Béke, amely hosszú időre

megóv bennünket ilyen hatalmas méretű fegyverkezéstől, amely lehetővé teszi a gazdasági és társadalmi fejlődést, hogy nálunk is úgy legyen, mint azt IV. Henrik, francia király mondta: vasárnap minden paraszt fazekában tyuk főjön

Miután mi nem vagyunk hódítók és elég kézi zálog van birtokunkban (5 királyság), előnyös békét kötni készek vagyunk *azonnal* és készek voltunk mindenkor.

Más az ellenség helyzete.

A német gyarmatok és Galicia egy jelentéktelen részén kívül semmi más zsákmánya nincs, pedig a zsákmányszerzés az entente egyedüli célja.

Oroszország Konstantinápolyt, Galiciát stb. akarja, Franciaország Elzász-Lotharingiát, Olaszország Monarchiánk dél-nyugati részét, a románok Erdélyt és a Bánátot, Szerbia Horvátországot és Dalmáciát és így tovább. Végül Anglia megakarja

semmisíteni a német hajóhadat a német ipart és kereskedelmet egyuttal azonban saját szövetségeseit annyira elgyengíteni, hogy rajtuk, és megvert ellenségei fölött korlátlanul uralkodhassék.

Vajjon *köthet-e az entente békét* anélkül, hogy célját legkevésbé is elérte volna?

Ha az »entente« szó alatt tisztán csak azt a miniszterekből álló konzorciumot értjük, amely 1914-ben a világháborút előidézte, akkor azt kell válaszolnunk hogy »Nem.«!

Ha azonban eltekintünk ezektől a szemfényvesztőktől és a *néplömegekre* gondolunk, akkor a válaszuk már így hangzik, hogy: »Igen!«

Hogy tehát a béke hamarosan létrejőjön, csak azon mulik, hogy képesek lesznek-e a néplömegek Briand, Loyd George, Sonnino, Trepow és a többi uraknak félre nem érthető módon tudomására hozni:

TÁRCZA.

Szabadság.

— Egy főhadnagy kálvariája. —

Izgatottan vártam az ezredirodában a nyílt parancsot, Kövér cseppekben csorgott az izzadság nyakamon le.

Végre megkaptam a gyönyörű ívet. Lejentkeztem és örült vágtában az ezredorvoshoz rohantam, hogy aláírásával fertő- és tültlenítsen,

Ez is megtörtént.

Egy ugrással a tisztelendő ur kocsiján termettem. (Ezen a kocsin az Isten áldása leng valóban.) Cucornak, a kocsisnak négy órával azelőtt megavizáltam, hogy fogja be a táltosokat. Éppen kész lett a befogással, csak még a pipáját tömködté.

— Gyerünk, gyerünk Cucor, türelmetlenkedtem.

— Még nem abrakoltak a lovak — mormogja Cucor.

— Nem baj, csak gyerünk. Ha visszajön, adjon a lovaknak, nembánom dupla menázsit és fekete kávét.

Megindultunk.

Oh milyen jól esett a „prügelweg“ rázása. Milyen irigy sóhajtással nyögtek kocsim alatt a gerendák.

Mintha csak azt mondanák: Futnék én is. Futnék én is. Egyik másik gerenda úgy lélegzett, mint egy astmatikus ember. (Tán kórházba kívánczolt.)

Alig figyeltem rájuk. Gondolatban már otthon jártam, Pesten a családomnál. Talán már várnak? A feleségem önagsága biztos nagy-takarítást csinál. Nemsokára újból szép, fehér, rugós ágyamba kerülök.

*

K... állomásq már gondok gyötörtek.

Mindenekelőtt is vigyáznom kell, hogy ne az első és ne az utolsó vasuti kocsiiba kerüljek. Ha már a lövészárokban nem haltam hősi halált, a töltsé árkában sincs

egy csepp kedvem se meghalni. Szó sincs róla.

Ez tehát fontos. Ha nem is katonai szempontból, de a bőröm szempontjából fontos.

De mi van a csomagjaimmal?

— Miska! meg vannak a csomagjaim?

— Meg főhadnagy ur.

— Hány van összesen?

— Tizennyolc meg a koffer.

— Helyes. A hus nem bűdös?

— Még nem éreztem idáig főhadnagy ur.

Megvallom őszintén egy kicsit kellemetlen ilyen sok csomaggal szabadságra utazni, de hát édes Istenem — muszáj. Hiába, muszáj. Nem mehetek haza üres kézzel. És aztán tegyük zsebünkre kezünket és valljuk be azt is, hogy az otthonvalók többet szenvednek, mint mi itt kinn a fronton.

Höl vannak azok a régi, jó idők, amikor csomagokat kaptunk hazulról, egy kis libeszgabét. (Mindig iól esett egy kis hazai!) Most

Mi, a vérző nép, akarjuk a békét, amit az ellenség nekünk felkínált. Nekünk már elég volt. Tudatára ébredtünk annak, hogy ti csak a vámpírajaink vagytok.

Miután azonban a nép ha már így kiált fel, akkor könnyen hozzáteszi azt is, hogy »üssétek agyon«, éppen azért igyekeznek Loyd George, Briand és társai népeik elé csalóka győzelmi képeket varázsolni és őket sakkban tartani. Részeg ember módjára remélnék még mindig és csak azért is a »végső győzelemben»

Békeajánlatunk persze keletlen időben jött nekik, mert hiszen csak *növeli* a félrevezetett népek között a békebarátok számát. Innen az ellenséges miniszterek szemtelen beszédei, amelyek a düh és félelem kitörései, annyira azonban még sem mennek, (éppen mert félnek) hogy ajánlatunkat teljesen visszautasítsák. Még ezért is vállalni a

felelősséget? Ez már ezeknek az uraknak is sok volna.

Véleményem szerint a helyzet a következő:

A béke megindult útjára. Mi voltunk azok, akik elindítottuk. A béke maga-magát kényszeríti ellenségeinkre a közel jövőben, mert a nagy néptömegekhez szól és ezek egyszerűen lerázzák magukról zsarnokaikat.

Nem akarom azt mondani hogy: ma, de inkább holnap, holnapután. Minél jobban kovácsolják a közel jövőben, annál hamarabb.

Arra gondolunk sem szabad, hogy *minden áron* békét kössünk. Ez a nemzet halálát jelentené. *Jó békére* van szükségünk és azt meg is kapjuk! Azt hiszem — *rövidesen*, ha kitartunk jobban rosszban teljes elszántással.

v. Möller
vezérkari alezredes.

*****

*****

fordítva van. Mi küldünk haza szeretetadományokat az otthon szenvedőknek.

Mem viszek éppen sokat haza most se, de egyet más öszszevásároltam itt a fronton.

Mindössze drága nőmnek viszek egy hizlalt sertést, két kisebb malacot, 120 tojást, egy néhány kiló zsirt, no meg egy shrapnell-mozsártörőt hat hamutartóval, virág-vázával és egy gránát köpöcsészével.

A három nagyobbik fiamnak egy csomó gránát és shrapnell hüvelyt egy kis miniatúr ágyút és gépfegyvert, a két legkisebb gyermekemnek shrapnellből csinált csörgőt és egy cuclit csináltattam. No és ezeken kívül egy csomó snapszot és pár száz cigarettát spóroltam össze.

* * *

Hosszu, keserves ut után megérkeztünk Budapestre. Az éjszakát a kupében egy zászlós mellem töltöttem el. Mindössze csak az egyik csomagomból csepegett a malac vére egy állatorvos nyakába.

Budapestten rövidesen kaptam konflikt, amennyiben egy kocsist lelővéssel és kikötéssel fenyegettem meg.

Izgatottan csengettem be lakásomba.

A feleségem éppen az előszobában veszekedett a házmesterével a zsirjegyek miatt. Látható örömmel ugrott a nyakamba, de mielőtt megcsókozt így sikongott: — Cukrot hoztál fiukám?

— Cukrot? Nyögtem elhülve. *Épp ezt az egyet* nem hoztam látod.

Csakugyan nem is gondoltam.

Rövidesen kisült, hogy feleségem önagsága mindenfajta élelmiszerből két évre látta el magát (Budapest két évi ostromára.) csak éppen cukorról nem gondoskodott.

Püff neki! Önagsága vigasztalan volt. Mutathattam én neki a géppuskás fegyvermesterek remekművü hamutartóit, shrapnell virágvázait és köpöcsészéit, meg a shrapnell cuclit, a feleségem csak

Az ötödik hadikölcsön.

Sajnos még mindig lassan gyűlnek a jegyzések ezredünkben az ötödik hadikölcsönre. A kezünkhez jutott kimutatás szerint a szomszédos ezredek jegyzése jóval meghaladja az általunk jegyzett összeget,

Pedig mindenki tudja, hogy a hadikölcsönre jegyzés a legjobb tőkebefektetés. Pénzügyi szaktekintélyek több alkalommal kimutatták már a jegyzéssel egybekötött előnyöket. De mindentől eltekintve, ha a hadikölcsönre jegyzünk, ezzel erőnköt gyarapítjuk. Az államnak kölcsön nyújtott összeggel értéket szolgáltatunk azoknak az eredményeknek és sikereknek, amelyeket az összes harctereken elértünk. A vagyoniilag is erős állam bátrabban lehet fel ellenségeinkkel szemben minden téren. Minél inkább növeljük az állam pénzügyi erejét, annál jobban segítjük elő közvetett uton a béke létrejöttét. Mutassák meg a hatvanötösök, hogy ott ahol a kezelt vérrel és pénzzel szolgálni kell, nem állanak az utolsó helyen.

azt nyögte a fülembe: cukrot-cukrot!

Hát itt kezdődött az én kálváriám:

A gyerekeim *igazi* lovat vartak tőlem, igaz nyereggel és egy orosz pikával. Ló hiányában kénytelen voltam Miskát alárendelni „lovasszenvedélyűknek.“ (Miska már a negyedik napon érdeklődött, hogy mikor megy visszafelé a vonatunk.) A nagyobbik fiam sava nyu arccal mesélte, hogy egy Pacauer nevü osztálytársának a papája egy lelőtt muszka repülőgépet, még hozzá Sikorszkyt, hozott haza a harctérről. Híába meséltem a fiamnak arról, hogy könnyű a Pacauernek, mert az apja a tréknél szolgált, a fiu szánakozó mosolyal nézett rám.

A négyéves lányom így selypített egy napon:

— Aputa madánat ninc vasztejeste?

No még hogy ez a kis kölyök már a vaskeresztet keresi! De ilyet ki látott még?

Æ harmadik karácsony és ujév a fronton.

»Mire a fák levelei lehullanak otthon leszünk.« Sok és sok ezer ember lelkében élt ez a remény 1914. őszén. Lehullottak a fák levelei, a hópelyhek fehér takarót borítottak a földre és a sok ezer reménytelen lélek még mindig nem lehetett otthon. Beköszöntött az első karácsony a fronton. De sokan hitték, hogy utolsó. Elmult. A biztató hit melegséget árasztott a harctéri ünneplőkbe. Az otthonmaradottak bőséges ajándékkal kárpótlták a szenvedőket. Elmult az ünnep. Jött az új esztendő.

Teltek a napok, a hetek, a hónapok. Ujra rügyeztek a fák, viritottak, zöldek voltak a levelek, de nagyon-nagyon piros volt a föld. Dicsőséges győzelmet nyarán újra kelt a remény »Mire a fák levelei lehullanak« . . .

Sárgultak a levelek, le is hullottak, ezeket is elborította a második tél fehér takarása, elsárgult levelekkel együtt sok-sok ezer ember bizakodó reményét

A sógorom kis lánya a 10 éves Mancsi csodálkozva kérdezte: — A bácsinak még meg van mind a két karja?

No jó jó, csilapítottam magam, gyerekszáj. A gyerekek nem értik amit beszélnek, csak jár a szájuk.

Egyik ismerősöm, szabadságom tizedik napján így érdeklődött nálam:

— Mondja főhadnagy ur, még mindig nem járt le a szabadsága? Mikor megy vissza a frontra?

De ez még mind hadján. A türelmem ott szakadt ketté, amikor a feleségem zsurt rendezett és a vendégeim, nagyrészt *felmentettek* elszívták összes cigarettáimat, kiitták vérel szerzett snapszaimat és a végén még *velem*, ismétlem *velem* vitatkoztak azon, hogy a pergőtűz tulajdonképpen semmi, annak se morális se fizikai hatása nincs. A végén elhitették velem, hogy nekem fogalmam sincs, hogy mi a pergőtűz. *Nekem*, aki az oroszok nyári offenzívájában ugraszólván per-

is. A lövészárkok apró, buvhelyein ismét és mégegyszer kigyuladtak a fenyőágakra erősített apró gyertyaszálak és elmult a második karácsony, elmult a második ujesztendő, a remény még mindig nem teljesült! Talán a harmadik már békésebb, enyhébb és nyugodalmasabb lesz.

Visszahuzódott a fagyos téli szél, a föld engedett csont-keményiségéből, iszapos vízzé változott a föld fehér takarója és az iszapos víz vérpatakokba ömlött. Sulyos megpróbáltatást jeleztek a nyár forró naqjai, sok keserőséget, sok csalódást.

És újra kelt a remény: »Mire a fák levelei lehullanak.« Lehullottak a fák levelei. A felhők harmadszor is ledobták pelyheiket a föld takarójához és beköszöntött a harmadik karácsony, nem olyan mint az előbbi kettő, kevesebb volt az ajándék, az otthoniak is erősen érzik a hosszú hadjárat nyűgét, de több volt a bizakodás, az édes remény.

Elmult a karácsony, megjött a harmadik háborus új év. Boldogabb, édesebb mint az előző kettő volt. Boldog bizakodás

gőtűz fölött sütöttem a krump-
limat is.

Nőmnek persze nem öltözködtem elég elegánsan. Ez is nagyon bántott engem. Idegesített.

Hanem aztán egy napon, amikor még egy festett bajszu bácsim is azt kérdezte, hogy: „miért nem vered már meg azt a muszkát úgy, hogy békességünk legyen“? hát fogtam magam és egy körüti kávéházba menekültem.

A kávéházat se bírták sokáig az idegeim.

A kávéházak zsufolásig voltak tele cigarettázó öreg, tisztességes nőekkel, akik fiatal gyerekekkel udvaroltattak maguknak Tekintettel a cigaretta hiányra úgy füstölt ott minden öregasszony, mint egy gyárkémény.

Beláttam, hogy ezt az én gyenge idegeim és gyomrom nem bírják már sokáig. Rövidesen elhatároztam, hogy *egy nappal előbb visszamegyek a frontra*.

Vissza is jöttem. Itt legalább békességem van.

ma —

szállja meg a lelkeket, jóleső hi edelem, éltető remény, hogy e lesz a végső, az utolsó, a fáj dalmas, a többi már a vigasz derü, nyugalom, békesség ujév lesz, amelynek izgatottan vár napjai meghozzák végre számunkra a megváltást és nem is kel talán várnunk, míg *negyed szer is lehullanak a fák levelei*.

*****

Én úgy hiszem.

Én úgy hiszem hogy beteg vagyok
Hogy a halál még csak megkímél
Szememből lopva suhan a fény,
Talán már várnak az angyalok.
Hisz érzem, hogy én
Betegebb vagyok mindenkinél

Gránátok suhognak rémesen,
Úgy remeg a fenyő, rengeteg
Testem lassan szárad a sirba,
Pedig csak most kén' az életem;
A község irta:

Árva kis fiam nagyon beteg.

Lázár Mihály kdtasp.

FRONT.

*****

— H I R E K. —

— **Személyi hírek.** Möller Károly vezérkari alezredes szabadságáról visszaérkezett és átvette Sztrazsovecz Arthur őrnagytól az ezred vezetését.

Fassinger kapitány sebesülten vezette december 6-ig az ezredparancsnokságot. Utóda Sztrazsovecz Arthur őrnagy lett. A kapitány merev jobb alkarjának kezelhetése miatt volt kénytelen a harcteret elhagyni. Ezredünk egy igen kiváló igazi katonát veszített el benne. Kemény, de csupa szív ember volt, aki első-sorban a legénységről gondoskodott s aztán önmagáról. A népszerűséggel nem sokat törődött, mindenkinek megmondta a maga véleményét nyíltan, egyenesen. Tehetsége legjava szerint vezette mindig zászlóalját. Fáradhatatlannak ismerték. Ember volt az, aki vele lépést tudott tartani. Olukor

éjjel nappal talpon volt. Éber szemével sakkban tartotta az ezred minden apparátusát, a figyelő őrszemtől a nagy tréning. Tudomásunk szerint a budai Vöröskereszt kórházban ápolják.

— **Az első zászlóalj** parancsnoka ez idő szerint Sztrazovecz Arthur őrnagy. A most alakított második zászlóalj parancsnokául Albrecht Ernő kapitány nevezetett ki. — Segédtisztje: Schwartz Sándor zászlós.

— **Az ezred segédtiszt** teendőket újból Polnisch kapitány látja el. Melléje Tilzer főhadnagy nyert beosztást.

— **Gyász.** Legutóbbi számunkban hírül adtuk, hogy Tiszta János hadnagy a frontról betegen eltávozott. Fájdalom most már haláláról kell beszámolnunk. Ezredünk egyik derék, szeretetreméltó és kötelességtudó tisztjét veszítette benné. Kötelességtudásáról azzal is bizonyosságot szolgáltatott, hogy súlyos betegsége ellenére csak tisztársai rábeszélésére távozott és csak akkor amikor már az orvosi beavatkozás többé nem segíthetett rajta. Temetésén nem vehettünk részt, de a kegyeletos emlékezéssel helyezünk sírjára sosem hervadó koszorút.

— **Szabadságon vannak:** Bendik Ede, Földes Andor, Labanc Ferenc, Roóz Andor, Szirmay István, Tornai Béla és Weisz Rudolf zászlósok.

— **Kórházba került:** Frankfurt Samuel, hadnagy. Betegen eltávozott: Mann József, zászlós.

A hadtestparancsnok látogatása a stellungban. Csicseric altábornagy hadtestparancsnok f. hó 17-én délelőtt látogatást tett a lövészárokban — A hatvanötösök stellungjának mintaszerű kiépítéséért, a példás rendért, fegyelem-érzetért és bizakodó hangulatért amit bakáinknál tapasztalt, — legteljesebb megelégedését és köszönetét fejezte ki Sztrazovecz őrnagnak és Polnisch kapitánynak.

— **Vakka kapitány** Hosszabb időn át Vakka Vladimir 66 gy. ezredbeli kapitány látta el az ezred segéd-tiszt teendőket, amely tisztségében f. hó 6-án Tilzer főhadnagy váltotta fel. Ezredünk-nél tartózkodásának ideje alatt oly dicséretre méltó buzgalommal tevékenykedett és annyira beleélte magát sajátos viszonyainkba, hogy buzgólkodásában még az őshatvanötösöket is felülmultha.

Megkülönböztető jelvény a Signum laudisokon. Ő cs. és apostoli kir. Felső elrendelte, hogy azokon a Signum laudisokon, amelyeket az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásért nyertek, a szalagon keresztbe fektetett két kard különböztesse meg ama Signum laudisoktól, amelyeket a hadtápkörletben és a mögöttes országrészekben teljesített kiváló szolgálatért kaptak.

— **IV. K. I. A közös hadsereg minden csapatánál és fegyverneménél,** mindazon felszerelési tárgyakra (kardbojt, sapkarózsa, derékszíj stb.) amelyeken eddig az F. J. I. jelzés volt, rövidesen a IV. K. I. jelzés kerül. Új királyi monogramja hű kifejezője a közös hadsereg közjogi helyzetének. Hadurunk ugyanis e néven Magyarországnak negyedik királya, Ausztriának pedig első császára.

— **Károly csapatkereszt,** a harcoló katonáknak. Károly király a harcban álló csapatok részére »Károly csapatkereszt«-et alapított. Ezt a keresztet, mint értesülünk a háboruban levő csapatok valamennyi tagja rövid időn belül megkapja.

A vadászszázad vállalkozásai. Ezredünk vadászszázada ugyszólván naponként hajt végre vállalkozásokat az ellenséges arcvonal előtt, melyeket gyakran koronáz siker. Így legutóbb sikeres robbantással felrobbantották az orosz drótakadályokat és csak az ellenség számbeli fölényén

mulott, hogy foglyokat nem hozhattak. E helyen jegyezzük meg, hogy egyik ilyen vállalkozásban, amelyet Diez hadnagy vezetett és hajtott végre századának 30 emberével, dr. Dér Mihály segédorvos is önként részt vett.

A hygiénikus. Nemcsak a fronton, hanem közvetlen a lövészárkok mögött is serényen folyik a gyilkolás. Egyszerre három gőzdesinfektor gyilkolja rakásra, a civilek legnagyobb fájdalomára, a tetüket. Úgy van: nem tévedésből irtuk így „fájdalmára”, mert ez valóban fizikai fájdalommal jár.

A derék ruthen lakosságnak két okból fáj a tetőtlenítés 1.) Meg kell nekik fürdeni. 2.) A férfiakat megfosszák a brutális szanitások legszebb diszúktól, a nagy borzas subaszerű hajuktól, büszkeségüktől.

Hát ez még csak ment valahogy. A csujesok rettenetes mód tiltakoztak a hajnyírás ellen azon a címen, hogy fájnak. Egyszer csak megjelent itt a faluban a hadtest *hygiénikusa*, aki felsőbb parancsra követelte a női hajzat radikális tetőtlenítését, más szóval *a női hajzat teljes lenyírását* is. A hygiénikus ur azt hitte, hogy ez csak úgy babra megy. Figyelmeztették őt a szakértők, hogy a nőknél a hajnyírás nem megy és hogy a nők bizonyára utolsó körmökig védekezni fognak. A hygiénikus szigorúan intett az apolónknak, hogy lefogni mindjárt az első nőt, ő majd nyírja személyesen. Megmutatja, hogy hogy kell nyírni. De bizony az első nő „panyi, panye” kiáltással elszaladt, a másikkal nem birtak mert a földön hempergett, a harmadik meg úgy karmolt és prűszkölt, hogy életveszélyes volt feléje közeledni is. Mondanunk se kell, hogy a hygienikus rövid, de elkeseredett harc után dühösen lóditotta el nyírógépeit. Megadta magát. A nők tehát ezentul is tetőtlenített hajjal kacérkodhatnak a hatvanötös bakákkal.

— **A „respekt” alkonya.** Értesülésünk szerint magasabb katonai körökben mozgalom indult

meg, hogy a »respekt« és a »gehorsamsten respekt« kifejezéseket a katonai érintkezésből egyszer és mindenkorra kiküszöböljék. A hirt fentartással és kelő »respekt«-tel közöljük.

— **Rezervába!** Mi hatvanötösök emberemlékezet óta nem voltunk rezervában. Többször biztattak már velem, meg is próbáltuk, de mindig pechünk volt. A rezerva alig tartott két-három napig és ezt a néhány napot pedig óriási marsolással fizettük meg. Most ismét ránk virradt a rezerva hajnala. Hosszu hónapok stellung-élete és fárasztó, súlyos harcok után, az ezred rezervába megy. Pihenésre. A fizetség most sem maradt el, marsoltunk, de ígéretet is kaptunk a pihenésre. Itt hagytuk tehát egyelőre a Bystrica vízenyős síkját, a térdig sáros falut, amit csak most, távozásunk alkalmával száritott fel a téli szél. Nem mentünk el valamennyien — akik jöttünk. De akik elmentünk, azzal a reménnyel akasztottuk hátunkra a nehéz rüsztingot, hogy igazán pihenni fogunk és a rezerva valóban rezerva lesz. Hiszen meg is érdemeljük.

KITUNTETÉSEK.

*****

Ő császári és apostoli királyi Felség a vaskoronarend 2. osztályát adományozta a hadiékítménnyel *Leyde* József vezérőrnagy, dandárparancsnoknak az ellenségkel szemben tanusított vitéz és eredményes magatartásáért.

Ő cs. és apostoli királyi Felség *Möller* Károly vezérkari alezredesnek, a cs. és kir. 65. gy. e. parancsnokának a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta a hadiékítménnyel az ellenséggel szemben tanusított vitéz és eredményes magatartásának elismeréséül. A magas királyi kitüntetés nem érdemtelen embert talált. Az ezred szeretettel és tisztelettel

övezett vezetője a súlyos nyári harcok sikeres és eredményes vezetésével szolgált rá a kitüntetésre. A hatalmas lendületű orosz offenzívával szemben az ő tervszerű vezetése alatt állottak helyt rendületlenül a hatvanötös bakák, a sziklához hasonlóan, amelyen véresen törtek meg az orosz tömeg-rohamok. Kitüntetés osztatlan örömet keltett.

A katonai érdemkereszt 3. osztályát a hadiékítménnyel: *Seeharz* Guidó főhadnagy, *Diez* Günther hadnagy és *Porzsolt* József főhadnagynak.

Másodizben kaptak *Signum* laudist: *Fassinger* Adolf kapitány és *Klein* Jenő főhadnagy.

Signum laudist: *Frank* Rudolf főhadnagy, *Braun* János főhadnagy és *Délczeg* Imre hadnagy.

Arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján: *Szentgyörgyi* Albert szanitész zászlós.

I. osztályú vitézségi érmet: *Petrik* József zászlós.

— **Arany vitézségi érem.** *Harmath* Sándor 65. gy. ezredbeli zászlós a f. évi augusztus 31-én *Delejew* mellett lefolyt óriási ütközetben néhány emberével az orosz áradatba rontott és kiszabadította sebesült zászlóalj parancsnokát, *Greiner* kapitányt az oroszok kezei közül, akik már fogsába ejtették és fosztogatni kezdték. Az ütközetben ő maga is megsebesült. Hadsereg főparancsnokságunk vitéz tetteért arany vitézségi éremmel tüntette ki. Ez az ötödik arany kitüntetés ezredünkben. Az elsőt *Erős* János zászlós kapta a mihowicei ütközetben, — a másodikat *Kiss* Sámuel káplár ugyanott, — a harmadik és negyediket *Krupla* Lajos tiszthelyettes és *Gyulai* Agoston csendőrmester a *harasimowi* ütközetben.

Terjesszük a Ludwig-bakát ismerőseink és hozzátartozóink körében!

SZILÁNKOK.

*****

A faszolás. Valamelyik nap reggelén a futóárokban egy csomó bakával találkozott *Polnisch* kapitány, amikor a stellungba ment.

— Hová mentek? — kérdezte tőlük.

— Faszolni megyünk, — kapitány ur.

Dél előtt 10 óra tájt visszajött és ismét egy csoporttal találkozott.

Mit csináltak itt? — volt a kérdés.

— Várjuk a faszolást kapitány ur.

Ebéd után a stellungba ment, egy újabb kisebb csapat jön szembe vele a futóárokban.

— Hová mentek? — volt a sablonos kérdés.

— Faszolni — hangzott a még sablonosabb felelet.

A stellungból jövet egy kisebb álldogáló csoportra akad.

A kérdés ezuttal sem marad el. A válasz a régi:

— Várjuk a faszolást kapitány ur.

Este harmadszor megy a stellungba és a futóárokban újra bakák nyomulnak felfelé, egyiknek kezében sátorlap, másikban pokróc.

— Hová mentek? — tette fel most már harmadszor a kérdést.

— Faszolásért, — adták a bakák harmadszor a választ.

Sötét este volt már, amikor a stellungból visszajött és egy csoport baka még mindig ott álldogált az erdő tisztáson.

Most már mosolyogva adott kérdésére a bakák még komolyabban vágták ki:

— Várjuk a faszolást kapitány ur.

— Istenem, mily szerencse, hogy a világháborúban faszolás is van.

Ki tudja hány embernek életét mentette meg ez a faszolás.

—

A szokás hatalma. Egyik tisztünk, aki csak nemrég jött vissza szabadságáról a frontra, meséli:

Vagy tizenegy hónapot töltöttem legutóbb is a svarmliniában mint századparancsnok. Mondanom se kell, hogy amikor szabadságomra hazamentem és társaságba jártam, minden szavamra, minden lépésemre vigyáznom kellett.

Hiába a fronton a legfinomab-

ban cizellázott erkölcsök is előbb utóbb elromlanak.

Egy napon a menyasszonyoméknál nagy társaságban ültem és nagyban meséltem harctéri kalandjaimat. Mint ahogy azt már mesélni szokta az ember. A gránát itt csapott be, a gránát ott, stb. stb.

Beszélgetés közben persze az égő cigaretta vélet szokásom szerint a földre dobtam Pont egy drága perzsa szőnyegre esett.

Menyasszonyom korholó pillantással, kérdőleg tekintett rám. En persze azonnal észbekaptam, szolgalatkészen odaugrottam az égő cigarettához és lövészároki szokás szerint előbb ráköttem és aztán elkapostam.

Kint van a vizből. Két tartalékos tiszt beszélgetett a lövészárokból. Az egyik panaszkodik, hogy a gyomra nem bírja már el ezt a sok égvényes keserű, savanyu ásványvizet.

Sose busulj, vigasztalja a másik. Háboru után legalább elmondható hogy: „kint vagyok az összes ásványvizetből.”

Csillagok.

Ha bűbajos zenével
Jön az éji fátyol,
Köröttem ezernyi
Tábornok fellángol,
Sápadt baka arcok
A lángba merednek.
Néma csend lesz aztán
Puskatűz se lobban,
Csak távolról, messziről
Halk ágyuszó dobban.
Fáradt katonáim
Alusznak, álmodnak
Látom az arcukról
Odahaza járnak.
Bágyadt szemeimet
Kerüli az álom,
Míg a csillagokat
Fenn ragyogni látom.
Csillagok, csillagok,
Tündöklő csillagok!
Gyászos nappalimon
Véletek álmodok.
Várom az éjszakát
Mint a menyországot,

Hogy keblemre öleljem
A csillagvilágot.

S ha néha-néha
Tűzcsikos pályáján
A semmiségbe fut egy
A fekete ég alján,
Szemem könnybe lábad,
Katonáim nézem,
Melyikteké volt ez?
Bánatosan kérdem.
Hirtelen zaj támad,
A puskák ropognak,
Tábori őrszeink
Véres fiut hoznak.
Teste már megdermedt,
Úvegges két szeme,
Fájdalmasan nyilal
Remegő lelkembe.
Kezét megszorítom...
Aztán viszik tovább,
Nincs aki mondjon
Felette bus imát.
Ragyogó fény támad
A sötét éjszakában,
Megint fut egy csillag,
Szikrázik hulltában.
Szegény fiu, látod:
Ami ott lefutott
A végtelenbe,
Az volt a te csillagod!

L. S.

Brácsás főhadnagy kvartélyt csinál

Mozifilm 2000 méter. Humoros.
Muszáj nevetni.

I.

(1—350 méter.)

Brácsás főhadnagy parancsot kap, hogy az ezred számára Lynk faluban holnapra, a föld alól is kvartélyt csináljon. Brácsás összeüti bokáját, fölényesen mosolyog, bal szemével kacsint. Daruszörű lovára pattan, maga mellé ülteti a nyeregbe Advokáczy zászlóst, miután a nyereg alá teszik a déli roast-beafet és örült vágatásban elnyargalnak. Prügelweg, Káromkodó tréncosok, fagyapottal megtelt tüzér-

szekerek. Lovaglás az őserdőben. (Színes.)

II.

(350—940 méter.)

A lovasok megérkeznek Lynk faluba. Öreg fogatlan trén cowboyok lenyergelik a fáradt lovat. Brácsás főhadnagy erős tempóban körülszáguld a faluban, minden házba benéz és belülről kinéz. Advokáczy mindenütt nyomában. Advokáczy a rőzsaszínű hóban összeesik és a kimerültségtől haladoklik. Brácsás sürgönyt ír. A sürgöny vetítése:

Minden ház elkelt. A falu megtelt. Nincs hely. További parancsokat várok.
Brácsás.

III.

(940—1560 méter)

Brácsás a falu bejaratánál egy telefonpózna lábánál várja a sürgöny választ, de válasz helyett megérkezik az ezred. Brácsás büntetésből háromszor körülfutja a falut és három kiccét csinál. Kimerülten esik össze. Álomkép. Brácsás álomban Fassinger kapitánnyal találkozik, mire ijedten fölébred és elrohant. Közben az ezredet bekvartélyozzák a faluban.

IV.

(1560—2000 méter)

Mindenkinek megvan a maga kvartélyja. A hatvanötösök rövid harc után kiszorítják a német munkás osztagot a jó parasztházakból, a municióskolone is ágyuk hiányában megadja magát. Szóval mindenkinek jó lakása van, csak Brácsás főhadnagy bolyong a cikorgós havon. Holdfényes este. Brácsás celtet állít fel a havon és kifekszik az udvarra. Reggelre megfagy, de az időközben érkezett ezred Belobungtól semet felmelegszik.

.....

A KIS KÁDER.

*****

— Mi újság otthon? —

— **A pótzászlóalj beosztása.** (*Saját tudósítónktól.*) A 65-ik gyalogezred pótzászlóaljánál lázasan folynak a kiképzések, Ébner Manó ezredes vezetése alatt. A pótzászlóalj adjutánsi teendőit Glockner Rezső kapitány látja el.

Századparancsnokok:

1. század: Lapos Géza kapitány.
2. század: Keilwerth Bohár Lajos kapitány.
3. század: Weisz Géza t. főhadnagy.
4. század: Mizsák József t. főhadnagy.

Gépfegyver osztág parancsnok: Seeharz Guidó főhadnagy, Abkarovics t. hadnagy pedig az önkéntes iskola parancsnoka.

— **Hol vannak tisztjeink?**

David József őrnagy, aki a nagy nyári hónapok után távozott beteg az ezredtől, ez idő szerint Fogarason van, mint egy kiképző csoport parancsnoka. Puhaca Radoszláv főhadnagy még nem gyógyult fel súlyos térdlövéséből. Jelenleg szabadságon van Beregszentmiklóson. A popovai harcokban megsebesült Biró főhadnagyot helyi szolgálatra osztották be. Frank főhadnagy M. G. kurzuson instruktorként Munkácson. Endrédi főhadnagy M. G. kurzusra ment Bruckba, ugyancsak az M. G. kurzust végzi Makay Barna hadnagy is Fuzinén (Fiume mellett.) Walthert Gyula hadnagy is felgyógyult tüdő-lövéséből. Ezidőszerint Miskolcon a hatvanötös pionier osztág vezetője. Kórházi kezelés alatt állnak: Blumenthal Ekhard (sebesült), Schön Géza és Csapó Gyula hadnagyok.

Szerezzünk örömet hozzátartozóinknak, küldjük el a „Ludvig baká“-t a hatvanötösök táborig életének híű és szórakoztató krónikását.

Utban a Frontra.

*****

— **Menetzászlóaljaink kiképzése** erős tempóban folyik *Fritsch* Ottó kapitány vezetése alatt. Mellette Szántó Manó főhadnagy végzi az adjutánsi teendőket. A hatvanötös bakák harcéri kiképzésében buzgolkodnak még a régi tisztek közül: melletei és horkai Barna Gábor t. főhadnagy (zászlóaljparancsnok.) Witt Mór, Bettelheim Baby dr., Drottner Arzén és Dr. Pártos hadnagyok, századparancsnokok. Rajtuk kívül Fodor Arthur, Medzinszky (I. R. 15) főhadnagyok, Kemény Tibor, Lengyel, Tischner, Nowotny (I. R. 15) Keresztessy hadnagyok. A menetzászlóaljnál tevékenykedik még a kádernél közismert Brück Jankl őrmester is. A kiképzés szigorú, harcéri szellemben folyik. Reméljük, hogy ezredünk értékes elemmel fog gyarapodni.

Körkérdés.

*****

Melyik volt háborus életének legforróbb napja?

— Őszinte vallomások. —

A 65. gyalogezrednél eltöltött szolgálati időm alatt kétségekívül, Delejow. — Azonban ha az összes harcéri szolgálatomra tekintek vissza, bizonyára a Przemyslany (1914. aug. 30.) és Lemberg (1914. szept. 8 és 9.) melletti csata-napok voltak — az átélt ötven ütközetem közül — a legforróbbak. Mindkét alkalommal sikerrel vezettem rohamra a csapatokat, az elképzelhető legnagyobb ellenséges tüzérési és gépfegyver tüzben.

Möller, vezérkari alezredes.

Legforróbb napjaim a jazlowieci napok voltak jun. 4—7-ig. Nemcsak ad personam voltak a legveszélyesebbek, de beosztásomnál fogva — mint ezredadju-

táns vettem ezekben a harcokban részt — a felelősség talán még soha ilyen nagy sullyal nem nehezedett reám.

Albrecht kapitány.

Fogalmam sincs. Én már végig csináltam egy pár „piszkos, forró“ napot. Talán az 1914. november 19-i glewieci ütközet napja... Nagyon régen volt. Ezen a napon öt géppuskámmal vettem fel a harcot hat orosz ágyu ellen. De a legkellemetlenebb pillanat mégis az volt, amikor saját szemem láttára fordították felém az oroszok két ágyujuk tüzet.

Polnisch kapitány.

Jazlowiecnél 1916. jun. 6-án, midőn az oroszok a védelmi vonalunkat áttörték. Hatalmas zárótűz, lángban álló város, hőmpölygő orosz tömegek. Már csak homályosan emlékszem, mintha csak álom lett volna. Azt hiszem nemcsak nekem és szakaszomnak, hanem az oroszoknak is ez a nap volt a „legforróbb“. Már mint azoknak az oroszoknak, akik géppuskám elé kerültek.

Tilzer főhadnagy.

1914-ben egy novemberi éjszaka, mikor a véletlenül mulott csak, hogy meg nem *fagytam*.

Becske, főhadnagy.

1916. jun. 8-ika, amikor Zalescyki-Málénál négy oldalról voltunk körülvéve. Három oldalról az ellenség, a negyedik oldalról meg a Sztzrypa zárt bennünket körül. Azt hittem nem kerülök ki onnan elevenen, vagy fogságba jutok.

Rajtik hadnagy.

Ahol a tűzkeresztségen estem keresztül és ahol nem tudtam merre kapjam a fejemet.

Klissenbauer hadnagy.

(A többi válasz a jövő számban jön.)

Æ megzavart alsós parti.

A csendes, filléres alsós, jó gondúzó. Az ember néhány félóra megfedekezik minden gondjáról, bajáról és mint legfőbb cél lebeg lelki szemei előtt, hogy ellenfele adu kilencesét, vagy uttimóját elcsipje.

A „kies fekvésű“ Bystrica parti falu egyik zsupfődeles házában alsózatgot esténként, vacsora után ezredünk három tisztje.

Egyikük — akit történetesen Emilnek hívnak — állandóan, sőt bosszantóan nyert. Folyton nyert. Persze mindig csak kis összeget, de hát nem is pénzre ment a jäték, mint inkább: vérre, vesére. Partnerei már nem bírtak vele. A szerencse állandóan Emilhez szegődött. Eleinte szóval, csipős megjegyzésekkel, szivar-füsttel, dudolással, viccekkel próbálták őt morálisan megtörni, de nem ment.

Emil állandóan nyert, fölényesen nyert.

Egyszer csak az egyik, már tapasztaltabb partnernek mentő ötlete támadt. Eszébe jutott ugyanis, hogy Emilnek egy nagy gyengéje van: idegrendszerre, vagy mint mondják: a „mejje“ nem állja az ágyúzást. Egyformán izgatta a saját, mint az ellenséges ágyuszó. Partnerei a legelső alkalommal a ház mögé rendelték az ezred-zenekarának nagy dobosát és megparancsolták, hogy ötpercenként *vágjon bele a nagy dobba*.

A hadicsel sikerült.

Emil, a hangos „robajra“ már az első este szórakozottan játszott, olykor elsápadt, idegeskedett és hol az uttimót, hol a kasszát felejtette el bemondani.

A nagydobos pedig estéről-estére szorgalmasan verte a nagy dobot, Emil pedig szorgalmasan vesztített. Leadta lassankint összes nyereségét.

A csattanó azonban még hátra van. A szakácsok ugyanis *Emillel együtt izgultak* és így magyarázható csak meg, hogy miért terjedt el abban az időben az a hír, hogy az oroszok okvetlen — *támadni fognak*

*****

APRÓ HIREK

amelyeknek valóságáért nem felel a szerkesztőség.

*****

— **A hős segédorvos:** Saját külön feldwachéra kiküldött tudósítónk jelenti: Dr. Dér segédorvos a minap önkéntesen vállalkozott, hogy résztvegyen a vadászszázad önkéntelen portyázásán. Javában folyt az előnyomulás, amikor egy rusnyák baka közvetlen az orosz drót előtt hascsikarást kapott. Szerencsére közelében volt a segédorvos rumos kulacsa és így nagyobb baj nem történt. A vadászszázad *vesztés nélkül* tért vissza. Mindössze Dér dr. vesztett el két nadrággombot.

— **Vigyázzunk az egészségre!** Trén munkatársunk telefonon jelenti. A napokban az ezred élelmezése körül egy kis zavar állott be. Dolezal főhadnagy, az élelmezési tiszt saját, külön pót-téli holmijai ugyanis nem érkeztek meg hazulról, vasuti szerencsétlenség miatt. Az összeütközés martalékává lett a főhadnagy harmadik u. n. „über bundája“, egy báránybőrrel kibélelt alsónadrág, egy dupla beléles hócipő, báránybőrsipka, egy medvebőr mellény és egy villamos fűtésű turista-bot. Szegény főhadnagyunk ezen pót-téli holmik hiányában olyan *«nyáriasan»* van öltözve, hogy most kénytelen egész nap a szobáját őrizni

— **Követésre méltó példa.** Rajtik hadnagy, az első század parancsnoka ujabban lemondott jótékony célra összes faszolásáról. Az adakozásról közismert századparancsnok csak a minap is ezer koronát adott a Pesti Hírlap útján a török katonák karácsonyára. Nemes adományát az újság *«N. N. 1000 korona»* néven nyugtázta.

Harcos vizsgázik. A napokban vizsgázott ezredünk egyik népszerű szanitéz zászlósa közegészségügytanból. A tanár *«az alkohol káros hatása a máj állományára»* című kérdést intézte a doktorjelölthöz. Hamrák eleinte jól megfelelt. Erős színekkel ecse-

telte az alkohol romboló hatását a szervezetre. Egyszer csak megakadt és nem tudta a felelést folytatni, akárhogy is nógatta a professzor. Rövid kínos szünet után Hamrák egy őrizetlen pillanatban előkerítette zsebe mélyéből a rumos butykost, egy nagyot huzott belőle és ezentul aztán simán folytatta tovább a felelést. Kitüntetéssel vizsgázott le.

— **Uj disztag.** Miskolci levelezőnk írja: miskolci kereskedelmi *utazók* egyesülete *László Ede* főhadnagyot, élelmezési segéd-tisztünket egyesületi *disztaggá* választotta meg egyhangulag. A megtisztelő kitüntetés egyik kiváló, utazásokban — megöszült tiszt-társunkat érte. A hírt fenntartással közöljük.

— **Uj főfelügyelő:** Hosszu, viharvert hónapokon keresztül gyöttrődött az ezred Hilfsplatz kommandánsa, hogy milyen munkakört biztosítson ezredünk egyetlen gyógyszerészének *Dér Maxi* önkéntes Rittmeisternek. Végre is egy dandárparancsnoksági rendelet megoldotta a kérdést. Dér önkéntes, úgy is mint gyógyszerész önkéntes, úgy is mint *«Rückzug-Rittmeister»*, az ezred területén levő összes latrinák *főfelügyelője lett*. Gratulálunk.

TRÉN ROVAT.

*****

— *Mire jó a sürgöny?* Katona főhadnagy, ezredünk trénkommandása a napokban teldult arccal panaszkodott egyik tiszt-társának:

— Ti ott a svarmliniában nem is tudjátok, hogy mi az a háboru!

— ????

— Képzeld csak mennyi mérge van kérék szépen.

— ????

— Kocsikenőcsöt nem szabad venni, faszolni meg nem faszolunk. Egyik sürgönyt menesztem a másik után az intendaturához, de kocsikenőcsöt csak nem kapok.

— No és mivel kenitek a kocsikat?

— A sürgönyválaszokkal

*****

65 LUDWIG BAKA

— Melléklet a legénység számára. —

*****

Gefreiter Sugár.

Milyen szürkén hangzik: «az ellenség előtt elesett Sugár Pál őrvezető az I. osztályu vitézségi éremmel lett kitüntetve» Mily keveset mond ez a néhány szó és mégis mennyi bátorságot, hősiességet takar. Egy becsületes, kötelességtudó hatvanötösnek egész életét tartalmazza ez a két sor.

Mielőtt a vadászszázad kötelékébe került, amelynek egyik vállalkozásánál kapott halálos sebet, a 2. századhoz tartozott. Ott is a legbecsületesebb és leglelküimeretesebb katonának ismerték. Ő volt az, akit mindig künn lehetett látni a feldwachén, aki rettenthetetlen biztonsággal helyezte el a drót elé vedettáit és sohasem pihent, hanem mindig éber volt és majdnem minden öt percben személyesen győződött meg, hiven teljesítik-e katonái a szolgálatot.

A fegyvergránátokat halálos pontossággal küldözgette a muszka tábori őrsökhöz. Legnagyobb élvezete abban tellett, ha kiállhatott a spanyol lovasok elé és onnan kacajt-fakasztó megjegyzések kíséretében röpitette át gránátjait a muszkákhoz. És hogy ujságolta mosolyogva, amikor az oroszoktól válaszul küldött gránátok nem a mi, hanem a szomszédos ezred tábori őrseit keresték fel.

Szerény volt, sohasem dicsekedett hőstettekkel, sohasem kerkedett bátorságával. Előzékenysége és figyelmessége, amit felbblvalóival és előljáróival szem-

ben tanusított, — minden katonának dízére válhatnék. Ha valaki megkérdezte miért kapta a kis ezüst érmet, néhány szóval elintézte a kérdést.

Átment a vadászszázadhoz és az első vállalkozása egyuttal utolsó is volt. Halva hozták vissza a Sugár freitert és egy borus őszi délután néhány bajtársa jelenlétében örök pihenőre helyezték többi társai mellé a hatvanötösök temetőjébe. Magatartása szolgáljon mintaképül az összes hatvanötös katonáknak.

KITUNTETÉSEK.

*****

I osztályu vitézségi éremmel lettek kitüntetve: Klein Fülöp őrmester és az ellenség előtt elesett Sugár Pál őrvezető.

II osztályu vitézségi éremmel: Kerekes Pál őrvezető, Makai István és Hovan János gyalogosok.

Bronz-vitézségi éremmel: Parronai János, Józsa Sándor, Bakajsza Simon gyalogosok, Lung Miklós önk. őrmester, Kállay Sándor önk. káplár, Tóth Imre és Beermann Jenő káplárok. Az itt felsoroltakon kívül ezredünk azon tagjai közül, akik hosszú időt töltöttek a fronton és a kitüntetésre érdemet szereztek, de különböző okok folytán kitüntetéshez nem jut-

hattak, karácsonyi ajándékkép számosan lettek a bronz vitézségi éremmel kitüntetve.

KULONFÉLEK.

*****

— **A harmadik karácsony.** Legénységünk igen jó hangulatban töltötte a karácsonyi ünnepeket, amihez nagyrészt járult hozzá az a körülmény is, hogy a fázasztó stellung-élet helyett ez alkalommal valamennyien fedél alatt pihenhettek. Az esthomály beálltával gyertyák gyultak fel a karácsonyfákon, messze hangzott az ájtatos ének és a házról-házra látogató betlehemesek hangyomágyos játéka árasztott áhitatos hangulatot katonáink hajlékaiban. Az ünnep mindkét napján istentiszteletre gyűltek katonáink a község templomában, ahol Turek tábori lelkész beszéde fakasztott reményt a lelkekben, hogy nemsokára újból lejjön a földre a megváltás és Betlehemből újra felzendül a földi királyok éneke.

— **A hatvanötösök rezerváiban.** Súlyos nyári harcok fáradalmi és három hónapnál hosszabb tartamu, megszakítás nélküli stellungban tartózkodás után, felsőbb parancsnokságunk a 65.

gyalogezredet tartalékba vezényelte. A rezervába vonulás ünneplés keretében történt meg December 22-ének reggelén. Az ezredparancsnoksági állomáshely környékén felállított ezred frontja előtt Sztrazovecz Arthur őrnagy fogadta Polnisch kapitány jelentését, majd buzdító szavakat intézett az ezredhez. Háromszoros éljen kiáltással fogadták katonáink a beszédet és a legjobb hangulatban indultak utnak. Nöhringdorf bejáratánál újabb éljen kiáltások reszkettették meg a levegőt. Az éljenzés népszerű hadosztályparancsnokunknak Nöhring tábornoknak szólt. Egész uton szólt a nóta és ha néha-néha nehézkesen lépkedtek a lábak, rázendített a »muzik« egy pergő ütemű marsra és mindjárt fürgébb lett a lábak mozgása, amelyeknek a »raszt«-ból is kijutott elég.

— **Legénységi szabadság.** A szabadságra igényjogosított legénység harmadik csoportja f. hó 17-én indult utnak.

Ezredparancsnokságunk a lehető legméltányosabban járt el a szabadságoláshoz és a vagonhiány ellenére — amelyre tekintettel felsőbb parancsnokságunk a szabadságolások számának korlátozására adott utasítást tekintélyes számú legénységnek adott alkalmat arra, hogy a karácsonyi ünnepeket hozzátartozóiknak körében tölthessék.

— **A gránátosok.** Ezredünk gránátosai szorgalmasan gyakorlatoznak, hogy hivatásuknak megfelelően a lehető legtökéletesebben kiképeztesse őket. A naponként rendezett dobóversenyeken figyelemre méltó eredményeket értek el. A gránát dobásban ezidőszerint a rekord 33 méter. (40 méter gurulással együtt) A gránátosok az összes létező kézi és fegyver gránátok dodásában a legalaposabb kiképzést nyerték s képességeikről több ízben tanúságot nyújtottak a tábori őrsőkön, ahol kisebb osztagok igen hasznos szolgálatot tettek.

— **Látogatásunk Lupi Leandró szanitéz altisztnél.** A napokban meglátogattuk Lupi Leandrot kicsiny, de barátságosan dekkungjában. A kiváló olasz professzor épen egy kirántott békacombot majszolt. Miután megkínálta munkatársunkat is a tiz-óraiból, szolgálatkészzen mondta: Parancsolni tetszik valamit? Igen kedves Lupi, az ezred ujságja számára.

A »Ludwig baká«-nak? Szolgálatjára.

— Két kérdésem volna Lupi, mondta munkatársunk. Először is: mi a véleménye a békéről?

— A békéhez nincs sok reménységem — felelte Lupi. Az angolok úgy látszik nem akarnak békét kötni. Bizonyára még sok reserva porció békájuk van.

Békakonzervák talán... vagy mi... corpo di hacco!!

No és hogy állunk a béka anyaggal?

Roszzul. Avval is rosszul. Már jó volna ha más állásba mennék, mert itt már az összes békákat megettem

Ebben a pillanatban egy gránát csapódott a dekkung mellé. A falon függő békacombok idegesen rángatóztak.

— Látja kérem — mondta Lupi sápadtan — ezek a békacombok a legjobb fokmérői a békének. Amíg ezek rángatóznak, addig nincs béke

A trén harcszerű kiképzése.

A legutóbbi két hét folyamán szorgalmasan folyt a gefechts-trén harcszerű kiképzése. A kiképzést Dolezal főhadnagy vezette. A manipulánsok külön szakaszát pedig a többszörösen ki-tüntetett vitéz Feldmann manipuláns őrmester oktatta a legszükségesebb harcászati gyakorlatokra. A beavatottak bámulattal beszéltek a trén ügyességéről, főképp ami a sturmolást illeti.

Azt beszélnek különben, hogy legvégső esetben a gefechts-trén lesz majd az ezred sturm kompániája.

— **Mivelődnek a csujesek.** Erről is illik beszámolnunk. A falubeli csujesek nagy része ugyanis megvette a »Ludwig-ba-

kát«, némelyik pedig hála oktató mestereik (a faluban elszállásolt bakák) szorgalmának, már betűzetni is tudják. Akik még nem sajátították el ennyire a magyar nyelvet, azzal tettek tanúságot a kultúra iránti *erzékük*ről, hogy ujságunk címképét kivágták és a falra szögezték szent-képeik mellé. Saját szemünkkel győződünk meg arról, hogy a legtöbb csujes-házban Möller alezredes képe is a szentek közé került.

— **Tetületlenítés.** A kiütéses tifuszt meggátlandó, nagy erélyvel és pontossággal folyik a stellungban levő katonák és a falubeli lakosság tetületlenítése. Három fertőtlenítő oszlop működik a faluban állandóan. A katonai állomásparancsnokság a legszigorúbb intézkedéseket fogantatosította, hogy a tetületlenítési eljárás alól magát senki ki ne vonhassa, hogy elejét vegyék ezáltal a veszedelmes betegségeknek, amelyeknek most van a szezonja.

— **Felülfizetések.** Köszönettel nyugtazzuk a következő felülfizetéseket: A menetzászlóalj előfizetési ivén (Szántó főhadnagy utján) 8 kor. Tilzer főhadnagy: 8'20 K — Danzer ezredes 10 K. — Frankfurt Miksa (Miskolc) 17'10 K — Proviantrén személyzete (Kakas őrmester utján) 14'04 K. — Összesen 57'34 K. Ezt az összeget és a 2. szám 106'08 koronát kitevő tiszta jövedelméből eddig befolyt 81'08 K-t, összesen 138'42 K-t ezredünk pénztárába december hó 14-én befizettük.

A Ludwig-baka panaszkönyve.

Telefon: Söhivatal 44—92.

(Ez a rovat olvasóinknak állandóan rendelkezésre áll.)

*****

APRÓSÁGOK.

Jazłowieci história.

Csend volt a fronton. A muszkák nem igen háborgattak bennünket és zavartalanul folyhatott a stellungépítés. A bakák lejárta a falu mellé. Innen hordták fel a szál-fákat a stellungba. Szokássá vált már a bakáknál, hogy a kiszabott adagon felül, amit felhordaniok kellett még egy adagot cipeltek magukkal, hogy azt a falubelieknél értékesítsék potom-áron, mert a pénz nem fontos, egy darab máléért, vagy papramogóért.

Az én bakám is tuladott egy ilyen fél-adagon valami zsidó-asszonymnak, aki a málét átadva megkérte bakámat, hogy vigyázzon a fára addig, amíg érte jön. Ez annyira vigyázott, hogy egy másik vásárló kedvében levő asszonymnak ismét eladta. Az új vevő magával is vitte a fát, illetve vitte volna, mert az első vevő felismervén tulajdonát utjában feltartóztatta.

Lett aztán a dologból hadd el hadd. De nem azért van rabbinus a faluban, hogy ilyen vitás esetekben igazságot szolgáltatasson. Ott is termett és híven bölcs Salamon eljárásához, közös tulajdonnak nyilvánította a fát. Mivel azonban mindkét asszony egyéni tulajdonjogát ott a helyszínen óhajtotta érvényesíteni, a fát el kellett fűrészelni. Kapóra jött a bakám. Neki volt fűrészze. Szívesen tett eleget a kérésnek, elfűrészelte a fát, amiért külön jutalmat kapott.

A zugskommandáns ám tudomást szerzett a vásárról, érvénytelennek nyilvánította a vételt, visszaadatta a vételárat és büntetésből bakámnak kellett az eladásra szánt adagot is egész a stellungig felcipelni. De hosszu volt az út és igen nagy a teher. Hogy szabaduljon tőle még ő fizetett egy társának, aki a felcipelésben segítségére volt.

Igy ütött ki balul a jól indult vásár és az én bakám sohasem próbálkozott többé, hogy a ki-

szabott mennyiségen felül többet vigyen magával.

Æ heti étlap.

Fassinger kapitány zászlóalj-parancsnoki minőségében elrendelte, hogy a számvivő-altisztek állítsák össze a heti étlapot és mutassák be.

Nehéz volt a feladat, de mégis megoldották. A nagy gonddal összeállított heti étlap a következőkép festett:

Hétfő: Bableves.

Kedd: Bohnensuppe.

Szerda: Paszulyleves.

Csütörtök: Fisolensuppe.

Péntek: Tarka-bab-leves.

Szombat: Fehér-paszuly leves.

Vasárnap: Potage à la Julienne aux haricots.

L. L.

Pályázat.

Szeretnénk megismerkedni néhány jellegzetes baka-anekdotával, főképp olyanokkal, amelyek a hatvanötösök életével és viszonyaival vonatkozásban állanak. Pályázatot tűzünk ki ennél fogva és a három legjobbnak talált anekdotát jutalmazni fogjuk.

I. díj. Egy nagy üveg likör.

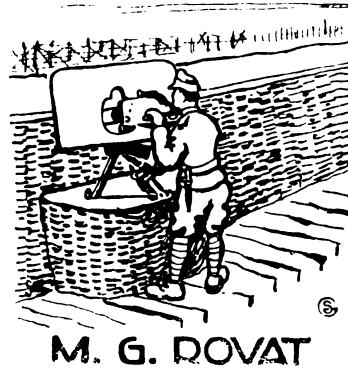
II. díj. Kis üveg likör.

III. díj. 100 darab tisztí cigareta.

A pályázaton bárki résztvehet.

A pályamunkák K. u. K. I. R.

No. 65. „Ludwig baka szerkesztősége“ címre, legkésőbb 1917 február 1-ig küldendők be.

M. G. DOVAT

— *Ki tud róla?* Tomann hadnagynak, az M. G. I. helyettes parancsnokának elveszett a kedvenc kölyök kutyája. A gazdája annál is inkább bánkódott elvesztett kutyája után, mert mint emléket hozta magával hazulról. A hadnagy hű emberei tüvé tették az egész vidéket, de a kis kutya nyomára bizony egyikük se akadt. Végre is *Kussinak*, a leleményes telefonistának mentő ötlete támadt. Telefonált az ösz-

szes telefonállomásoknak, hogy mindenki a maga rajonjában indítsa meg a nyomozást. A megtalálónak óriási jutalmat tűzött ki: egy üveg likört és 100 tisztí cigarettát.

Kuszihoz telefonon a következő válaszok érkeztek:

1. század: — Elment 1400-ra cilernek a kutya.

2. század: — A feldwachén tart szolgálatot.

3. század: — Egy kutyát, aki

a konzerváját megette, két órára kikötöttek. Talán ez az?

4. század: — Bukarest elését és a békeajánlatot vitte át a muszkáknak.

5. század: — Talán a faluban kurizál.

6. század: — Alighanem a Hilfsplatzon lesz . .

Hilfsplatz: — Egy kutyát elküldtek fogjavítás céljából

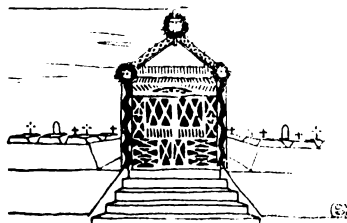
Mindhiába: a kutyának nem jöttünk nyomára. Aki tud róla, tartsa kötelességének jelenteni, hogy hol van a kutya. Esetleg: hogy hol van a kutya eltemetve . .

(R.)

— **Korporal Dugó megsérült.** Mint őszinte részvétellel értesülünk az M. G. II. köztisztjeleiben álló kutyája, az intelligens-stráfos Korporál Dugó a napokban súlyos sérülést szenvedett. Menetelés közben ugyanis az M. G. III. egyik lova észrevette, hogy Dugó ott settenkedik köztük, sőt az M. G. IV.-nél is **megfigyeléseket tesz.** Az M. G. III. lova — nem akarjuk ezuttal még a nevét kiírni, tekintettel arra, hogy kiskorú! — egy őrizetlen pillanatban Dugót szájon rugta. Az első segélyt az első M. G. szanítészei nyújtották a kutyának. Állapota nem reménytelen. Korporal Dugó **Becske** Kálmán főhadnagy legjobb barátja volt.

— **Az oroszok figyelmébe.** Az M. G. II. egyik főmeisztere a karácsonyi betlehemes jássol főle a következő felírást tette: „Ha üdvözülni akarsz, kerülj csak az M. G. II. gépe elé.“ Köszönjük szépen! Akkor már inkább ágyban párnák között

A „Ludwig baka“ újabb előfizetést nem fogad el. Ellen-séggel állunk szemben és előre nem látható események lapunk pontos megjelenését akadályozhatják. A netalán beérkező előfizetéseket felülfizetesként fogjuk nyugtázni.

MŰSI HALOTTAINK

Elhagytuk a Bysztrica menti P . . falut. De néhány bajtársunk ott maradt örökre az emlékkápolna mellett létesített hatvanötös temetőben. Három hónap alatt lassan-lassan népesedett a temető, amelyben most már 30 bajtársunk alussza örök álmát. A temetőt díszes kerítéssel vonták körül derék pionérjeink. A beköszöntő tavasz már virágokat fog fakasztani hőseink sírján.

Itt közöljük neveiket:

Szabó Sándor Kiskövesd, Halász János Gazló, Bistyei Pál Tiszanagyfalú, Hip Mirkó Vratnó, Grosz Lipót Golop, Lovas Mihály Sárospatak, Marcsa József Homród, Kotun György Várkulcsa, Kalanics Miklós Kovászó, Pirsalszki Károly Frigyesfalva, Szügyi Pál Lövépetri, Soós Péter Kisvárda, Kövér János Végardó, Orbán Balázs Beregujfalú, Holinics János Szászoka, Szendrei Károly Taktaszada, Erdélyi

István Beregszász, Pajak András Radziszow, Bojkó József Sátoraljajhely, Ozsváth László Jolsva, Blatniczky Ádám Pribilina, Zipszer Ferencz Mád, Weisz Ignác Nagy arszova, Mokár Péter Beregszöllös, Janovics Ferenc Zsilip, Vilcsák János Iloncza, Magyar János Zemplén és Veres Gábor gyalogosok; Sugár Pál káplár Tiszapolgár.

Bajtársak! kik nyugosztok a gondozott hantok alatt. Néma pihenősték beszédes bizonyosságai, hangos hirdetői az ezred dicsőségének és hősiességének. Véretekkel, éltetekkel alkottatok örök emléket a hatvanötösöknek, becsületet és tiszteletet szereztek nevünknek. Pihenő helyetek szent búcsúhelye lesz a késői nemzedékeknek is, akik büszke megilletődéssel fognak a „hatvanötösbecsület“ keresztjeihez elzarándokolni.

A vekker.

Izgalmas csaták, véres hónapok után a kis Günther hadnaggal aludtam egy fedezékben,

A hadnagy, akit az ezred »Pubi« néven becézett, (piros pozsgás, pelyhedző állu, vidám, szőke fiú) századparancsnokom volt.

Jó magam egy viharvert, őszbecsavarodó népfelkelő zászlós vagyok, aki a háborút roncsolt idegekkel kezdtem.

De milyen különös dolog. Idegeim az ágyutüzet egész jól elbirják. A legrekedtebb tábori ágyu ugatása se kelt fel álomból, a fegyver tűz meg pláne altatólag

hat reám. Csak egyet nem birnak el idegeim: az **óraketyegést.**

Ha óraketyegést hallok, nem jön álom a szemeimre, ha még oly álmos vagyok is.

Még a karkötő órák huncut és alattomos ketyegése is furja az agyvelőmet. Vekker órát meg éppenséggel nem bírok, inkább egy negyvenkettes löjjon, de a vekkert még látni se szeretem.

Egyik napon, amikor éppen a második vonal kiépítésén dolgoztam szakaszommal, fáradtan értem haza, földalatti közös fedezékünkbe. Günther hadnagy már mélyen aludt. Gyanútlanul levetköztem és befeksztem deszkaközporsó szerű faforgácsos ágyamba. Csendes esti imámat elmondtam:

szidtam az ántántot és az ango-
lovak, aztán a jobb oldalra
fordultam, jól elhelyezkedtem,
hogy majd elalszom.

Egyszercsak valami ketyegést,
kalapálást éreztem az agyvelőm-
ben. Illetve helyesebben inkább
a kis agyamban, a nyult velő
tájékan.

— Hah! . . . mi ez?!

Füleltem. Ritmikus pulzáással
kalapácsoltak agyam véredényei.

Meggyújtottam a kézi villany-
lámpámat. Legnagyobb rémüle-
temre Günther hadnagy fejénél
egy életnagyságu vekker óra
ketyegett a legnagyobb nyuga-
lomalommal.

A hideg verejték gyöngyözött
ki egész testemen.

Bágyadt, erőtlen tagokkal ha-
nyatlottam vissza ágyamra.

Mozdulatlanul feküdtem vagy
egy óráig a sötétben, aztán
eszembe jutott egy orvos tanácsa,
aki azt ajánlotta, hogy olvasni
kell a vekker ütéseinek a számát,
akkor közben elalszunk.

A vekker csak ketyegett, bre-
kegett, zakatolt, kalapácsolt, hol
halkan, hol meg nekihevílvé.
Olykor ravaszul teljesen elcsen-
desedett, de csak azért, hogy
ujabb erővel fogjon aztán hozzá.

Döntő lépésre határoztam el
magamat.

Lassan, lábujhegyen, reszkető
inakkal odalopózkodtam a vek-
ker órához és egy hatalmas
markolással nyakon ragadtam a
bestiát.

Teljes erővel megszorítottam a
nyakát. . . (Mintha halkabban
ketyegett volna a vadállat!)

Farkaszemet néztünk. A vek-
ker éjfél mutatott. *Pont tizenkettőt*,
a kísértetek óráját és úgy volt
beállítva, hogy reggel ötkor
csengessen.

Ugyanakkor észrevettem az
asztalon egy cédulát, amelyen
ez állott.

Reggel ötkor abmarsch!

Kofferolunk!

— Ahá, gondoltam magamban,
tehát ezért kellett ezt az istentől
el.ugaszkodott fenevadat itt rám-
uszítani!

Am történjek, aminek történni
kell. Egy energikus mozdulattal
a vekkert az ágyam szalmája alá
dugtam és jól betakartam ta-
karókkal.

Nem tudtam elaludni. Forog-
tam az ágyamban, mint egy ro-
tációs gép. Próbáltam hanyadt,
a hasamon, ülve, térdelve, fej-
tetőn aludni, nem sikerült. Foly-
ton hallottam a vekker kegyetlen
ketyegését, most már egészen
benn a fejem közepében.

Egy órai kinlódás után az
órát a kályhánkba állítottam be,
még később a hátzszakom tené-
kére rejtettem, majd az ágy alá a
cipőmbé, legvégül kitétem az
ajtó elé, majd ismét hogy meg-
ne fázzeék a köpenyegembe bur-
koltam, de nem használt semmit.

A szájam kiszáradt, a torkom
égett, reszelt, és már trüsszen-
tettem párat. Tessék most itt a
nátha, hát kellett ez nekem?
Ugy tartott ez egész reggelig.
Reggeire már hulla voltam.

Kétségbeesetten néztem a szür-
külletben az óra kísértetiesen vi-
gyorgó számlapját.

Mi az? Lehetetlen? a vek-
ker mutatója éjfél mutatott. Zseb-
órára néztem. 5 óra volt. Ho-
gyan? *Hát akkor én öt óra hosz-
zat hallottam az óra ketyegést, ami-
kor az óra már elnémult?*

Az óra megállott. Már öt órája,
hogy elromlott. Hát úgy látszik
mégis elnémult a hiéna, örökre,
izmos markom szorítására. És itt
a harctéren nincs aki megrepe-
rálja, aki visszaadja neki szörnyű
hangját, aki megindítsa újból
ádáz szivmüködését.

— Te ugyan nem háborgatsz
már többet te hiéna. . . Kimúltál,
megszüntél élni. Néma vagy,
mint egy halott.

Leirhatatlan düh szállott meg.
Görccsösen megszorítottam a
vekker nyakát és egy önfeléd
pillanatban teljes erővel a fede-
zék falához vágtam.

De mit tett Isten?

Ebben a pillanatban a vekker
csengetni kezdett, az óramű új-
ból megindult újból járt.

Günther hadnagy álmosan dör-
gölte szemeit és kijelentette, hogy
nincs jobb dolog, mint az ilyen
pontosan kellő vekker óra

— Karl. —

Szerkesztői üzenetek.

*****

Kezdő. Hiszen maga összeté-
veszti a humort a tragédiával.
Majdnem úgy járt, mint a régi jó
időkben az M. G. II. — Egyszer-
re faszolták ki a legénység részére
való lekvárt a kocsikeféccsel és
heteig kenték a kocsiakat a lek-
várral. Csak akkor jettek rá a
tévedésre, amikor egy ünnepnep
a legénység a kocsikeféccsel akarta
a kenyerre felkenni — **Manipu-
láns.** Ja kérem abalt és zabait sza-
lonna között nagy különbség van

B. r. A cikkeket zárt boríték-
ban kérjük a szerkesztőség címére
küldeni. Egyelőre még Feldpost
44. — **B. Jenő Szatmárnémeti.**
Tudósításait esetről esetre várjuk.
— **Népfőlkélő 42.** Azt elhisszük,
hogy szívesebben hordaná a zsa-
kettet mint a brótszakettet. Ne
busuljon lesz még szálló lány fe-
nével. — **L. E. főhadnagy.** Azt
csak nem kívánhatjuk a századpa-
rancsnoktól, hogy a legzseniálisabb
embereket küldjék a trénhez —
pótlásként. Legfeljebb Frimm papa
fiók intézetet nyit a trénnél. Hát
nem? — **L. M. Szívesen látjuk
máskor is. — (Többi levélről a jö-
vő számban.)**

Olvassuk és terjesszük a
„Ludwig-bakát“ ismerő-
seink és hozzátartozóink
közében. A Ludwig-baka
hű tükre a hatvanötösök
életének, állandó tudósítói
útján kimerítő híreket kö-
zöl az otthon pótzászlóalj
és menetalakulatok életé-
téről. Beszámol mindenről,
ami a hatvanötösöket és
hozzátartozóikat érdekli. A
„Ludwig-baka“ mindenkor
a küzdelmes napok legérté-
kebb emléke lesz.

Apró hirdetések.

*****

Keresek egy csinosan butorozott szobát. Özvegyek és árvaak előnyben részesülnek. Feltétel: lehetőleg semmiféle katonai írodának ne legyen alkalmas. Szíves ajánlatokat: „Katonai szempontból nem fontos” jeligére a „Ludwig baka” kiadóhivatala továbbít.

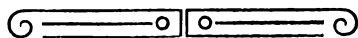
Hatvanötösök! Három tarjani urileány kedélyes levelezést óhajt folytatni szellemes és vigkedélyű hatvanötösökkel. Leveleket „Betyár fiú” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

Szabad időmben masszállok, manikűrözök és pedikürt is elvállalok, esetleg tetűtelenítést. Levelezőlapra házhoz, sőt dekkungba is megyek. Cim: *Patai*, kisdobos-szanitéz. (Reg. Hilfspplatz).

Elveszett! A karácsony estélyén kapott értékes szivarszipka libeszgábémat elvesztettem. A becsületes megtaláló a megfelelő jutalomban részesül. Cim a kiadóhivatalban.

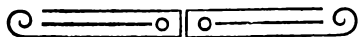
Hangszallagaim bénulása folytán „állást keresek. Jó bánásmódra és lehetőleg minden két hétben a fővárosba való utazásra fektetem a fő súlyt. Fizetés mellékes. Szíves megkereséseket „Pubi” jeligére kérem.

Veszek ócska szeges drótot, elhasznált monturokat és biztosítási kövénnyeket. Bárminemű hidász munkát két évi jótállással elvállalok. Levelező lapra házhoz jövök. Megkereséseket „Brácsás 36” jeligére a kiadó továbbít.

Gyarapítsuk ezredünk özvegy

és árva-alapját!

SULYOS HARCZOK

A cs. és kir. 65.
gyalozezred dicsősé-
ges nyári har-
czainak története.

Megjelenik 1917. január
hó 10-én.

A füzet jövedelme
ezredünk özvegy-
és árvaalapját fogja
növelni.

A hatvanötödik gyalozezred tisztikarának, valamennyi altisztjének és legénységének ezton küldi az újév alkalmával jó-kívánatait. A fronton küzdőknek sok szerencsét és sikert kíván

Ligeti Ferencz

a 65. gyalozezred szállítója

Salgótarján.

Nymtatványok
gyorsan és olcsón készülnek

FRIEDLER SAMU
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN,
SALGÓTARJÁN. □ □ □

Tekintetét a messzi ködbe furja
A vén hatvanötös népfelkelő,
Oroszt les ott a sáncban éjjel újra,
Orosz helyett az otthon képe jó elő.